

Tekniska stödtjänsters förslag till budget för år 2024

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 07.09.2023 § 55

Beredare

Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Enligt kommunallagen ska fullmäktige före slutet av året godkänna en budget för följande kalenderår och en ekonomiplan för tre eller flera år. Budgeten för 2024 utgår från den gällande strategin.

De nationella ramarna för kommunernas ekonomi 2024–2027 beskrivs i finansministeriets kommunekonomiprogram från våren 2023.

Finlands splittrade kommunstruktur, den åldrande befolkningen och den minskade nativiteten har lett till en differentiering av kommunfältet, som hotar att öka ytterligare under de kommande åren om förändringen i befolkningsstrukturen fortsätter på det sätt som prognostiserats. Differentieringen försvårar genomförandet av kommunernas lagstadgade uppgifter på ett ekonomiskt och funktionellt hållbart sätt.

Både stadens skattefinansiering och statsandelssystem har förändrats till följd av social- och hälsovårdsreformen och kommer att påverka stadens finansiering ytterligare under år 2024. De slutliga beräkningarna för stadens kommande statsandelar, samt för 2023 kommer att fastslås under hösten 2023.

I budgetramen har man utgått från att kommunalskatteintäkterna uppskattas enligt 2023 års inkomstskatteprocent om 7,86 %. På grund av välfärdsområdesreformen ska kommunerna fr.o.m. år 2024 fastställa kommunalskattesatsen med en tiodelsprocents noggrannhet.

I budgetramen för 2024 har skatteinkomsterna beräknats enligt Kommunförbundets senaste prognos som utkom 14.4.2023, utgående i från ett invånarantal om 14 855 personer. För Pargas stads prognostiserade skatteinkomsterna 2024 till 41 340 t€, vilket är 2,1 M€ mindre än för 2023. Av de prognostiserade skatteinkomsterna utgör kommunalskatten 28 573 t€, 2 349 t€ samfundsskatten och fastighetskatten 10 418 t€ för år 2024.

Enligt prognosen från Kommunförbundet daterad 5.5.2023 kommer staden att erhålla 8 661 942 euro i statsandelar 2024, vilket betyder ca 1,9 M€ mindre än år 2023.

Beträffande de kommunala lönerna kommer per 1.6.2024 en allmän löneförhöjning på 2,27 % och en justeringspott på 0,73 %. Därtill kommer det två gånger under året 1.2.2024 och 1.6.2024 en pott för löneutvecklingsprogrammet på totalt 1 %.

Årsbidraget ska i en balanserad kommunal ekonomi räcka till för att täcka investeringskostnaderna. Investeringskostnader utöver detta måste lånefinansieras. Stadens nivå för investeringarna har de senaste åren legat på en högre nivå än vad stadens normala investeringsnivå tillåter. Investeringsbehovet är fortsättningsvis stort inom staden. Ramen för 2024 utgår från ett årsbidrag om ca 4 miljoner euro.

Stadens underskott enligt ramen år 2024 kommer att vara ca 2 miljoner minus.

I ramen ingår det en extra nedskrivning av engångsnatur pga rivningen av finska högstadiebyggnaden på ca 1 miljon euro.

Ramarna är bindande för budgetåret på verksamhetsbidragsnivå för respektive ansvarsområde inom varje sektor. Sektorcheferna ansvarar i första hand för sin sektors budget och ekonomiplan. Budgetering ska göras per kostnadsställe och konto/kostnadslag per ansvarsområde.

På grund att det rådande läget där nya uppgifter kommer ännu under hösten kring både skatte- och statsandelsfinansieringen kan budgetramen revideras under hösten då framställningen av budgeten 2024 framskrider.

För sektorn förvaltning och stödtjänster visar ramen en ökning av intäkterna med 1,85 M€ dvs 7,9 % jämfört med B2023 samt en ökning av utgifterna med 2,6 %, vilket beror så gott som uteslutande på avtalsenliga löneförhöjningar. Det kommer att vara mycket utmanande att nå intäktsförhöjningen då majoriteten av tekniska stödtjänsters inkomster består av hyror (lokalservice) och vattenfakturering (vattentjänster). För vattentjänster gjordes en prishöjning om 3,5% år 2023 vilket gör att en förhöjning år 2024 förefaller svårförverkligad. Ramen ger inte utrymme för höjda utgifter även om inflationen i juli var 6,5 % och prisindexet för offentliga utgifter inom kommunalekonomin steg med 6,0 % under första kvartalet 2023 jämfört med föregående år. Detta betyder att budgeten inte ger utrymme för några som helst "överskningar och tilläggskostnader" och för att minska kostnadstrycket finns behov av att anpassa service- och underhållsnivån, vilket i praktiken innebär sänkt underhåll i alla ansvarsområden.

Kompletterande material	Anvisningar och ram 2024 Budgetram sektorvis 2024 och hela staden Hållbar ekonomi, fastigheter (ppt)
Föredragande	Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster tar del av budgetramen 2024 för sin sektor.
Beslut	Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 03.10.2023 § 70
456/02.02.00/2023

Beredare Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Budget 2024 för tekniska stödtjänster bygger på stadens organisationsmodell och i tekniska stödtjänster ingår ansvarsområdena Teknik och infra, Lokalservice och Vattentjänster.

Budgetförslaget för tekniska stödtjänster utgår från förväntningarna i budgetramen att öka inkomsterna med ca 1,85 miljoner euro jämfört med prognosen för 2023. Utgående från budgetprognosen för 2023 bedöms det vara mycket utmanande att öka inkomsterna i denna mån då enskilt största inkomsterna är interna inkomster, eller avtalsenliga avgifter. För vattentjänster visar prognosen att försäljningen av vatten och avlopp minskar, samtidigt som nya anslutningsavgifter uteblir på grund av avtagande byggnation. För att möta de ökade inkomstförväntningarna behöver nya inkomster övervägas och införas.

För att balansera upp den förväntade inkomstökningen, behövs en minskning i verksamhetens utgifter. Läget är utmanande då anslagen för att reparera och underhålla fastigheter, infra och områden varit otillräckliga under många års tid. Väsentligt för alla enheter inom tekniska stödtjänster är att få bukt med den skenande reparationsskulden. För att bryta denna trend behövs ökade driftanslag. Anslag har inte funnits att ta hand om nya områden, samtidigt som reparationsskulden på fastigheter, infra och utrustning ökar i mycket snabb takt. För att minska kostnaderna behöver verksamheten prioriteras så att verksamhetens kärnverksamhet kan garanteras. I praktiken betyder det att verksamhet som inte är lagstadgad upphör ifall den skattefinansierade kostnadsandelen inte räcker till. Även lagstadgad verksamhet behöver prioriteras och servicenivån anpassas till budget.

Ansvarsområdet Teknik och infra

Till ansvarsområdet teknik och infras ansvar och uppgifter hör allmänna grönområden och parker, underhåll av idrottsanläggningar, Parfix, gator och allmänna områden, uthyrnings- och gästhamnsbryggor, slussen, gatubelysning, hantering av dagvatten och badstränder.

Budgeten utgår från 2023 års budgetnivå och verksamhet. I budgetförslaget har avtalsenliga lönejusteringar beaktats och en försiktig kostnadsökning som dock inte motsvarar den fortsättningsvis höga kostnadsnivån på material, varor och tjänster. Personalstyrkan utgår från 2023 års årsverken både beträffande ordinarie personal och säsongsanställda. I teknik och infras budget ingår inte lönekostnaderna för den utlottade sommarpersonalen, vilken ingår i budgeten för personaltjänster.

På inkomstsidan har en indexjustering på ca 5 % av båtplatsavgifterna beaktats för att bättre motsvara nuvarande priskostnadsindex. För att balansera kostnadsökningstrycket och för att skapa ekonomiska förutsättningar för att inom planeperioden kunna genomföra sanerings- och utbyggnaden av kommunens dagvattensystem ingår i budgetförslaget 200 000 euro inkomster i form av dagvattenavgifter. Nettoeffekten av dessa är ca 160 000 euro då man beaktar att dryga 10 000 euro utgörs av interna dagvattenavgifter och 30 000 euro går till program- och licenskostnader, samt fakturering.

Den enskilt största ökningen på kostnadssidan är internhyran för depån där en byggnad är i stort behov av takreparation för att åtgärda ett gammalt läckande tak. Jämfört med 2023 års budget ökar hyreskostnaderna sammanlagt med ca 114 000 euro, vilket inbegriper både drift- och kapitalhyra. Enbart den förhöjda interna hyran tillsammans med avtalsenliga lönejusteringar medför att kostnaderna stiger mer än vad ramen ger utrymme till.

Ansvarsområdet Lokalservice

Budgeten för fastigheter innefattar välfärdsområdet Varhas budget som omfattar lokaler till en total yta på 26 000 m² brutto som hyrs ut till välfärdsområdet.

Budgeten bygger på en kapitalhyresdel på 2,7 M€ och driftshyran uppgår till 1,7 M€.

Budgeten uppgår till 4,4 M€ och därtill kommer räddningsverkets lokaler med en total hyra på 0,23 M€. Den slutliga eventuella ändringen av hyran klarnar på basis av indexhöjningarna i oktober 2023, men den pågående fastighetsöversynen kan för sin del avsevärt minska hyresbeloppet.

Den interna hyran omfattar en kapitalhyresdel på 6,3 M€ som ökar med 13,5 % på årsnivå. Driftshyrans andel är 4,6 M€ och den ökar med 17,3 %. Den årliga förändringen i levnadskostnadsindexet är 7,9 %. Kapitalhyrorna har höjts med 50 % av värdet av förändringen i indexet och höjningen uppgår till 3,95 %. Den årliga förändringen i kostnadsindexet för fastighetsunderhåll är 13,73 % och driftshyran har höjts med 17,3 % till stor del på grund av att lärcentret Brava färdigställts och används hela året. Den genomsnittliga höjningen av underhållet för andra objekt än de byggnader där lokalvolymerna ändras uppgår till 10,6 %. Totalt sett ökar den interna bruttohyran med 1,4 M€ (15,1 %). Den största enskilda förändringen är ökningen av bruttohyran för lärcentret Brava med 1,22 M€ jämfört med 2023.

De interna hyrorna har fördelats per enhet, men vissa fördelningar saknas fortfarande.

Nu när lärcentret blivit färdigt kan hyresnivån stabiliseras i och med att de tillfälliga lokalerna utgår och den aktiva användningen av byggnaderna är på samma nivå som under hela budgetår.

Den externa budgetens andel utöver välfärdsområdet är 1,35 M€. De största helheterna är uthyrning av kök till Kaarea och uthyrning av vissa separata verksamhetslokaler.

Budgeten för fastigheter uppgår totalt till 16,6 M€. Den totala budgeten kan jämföras med året innan, som ett resultat av jämförelsen ökar budgeten då med 5,0 % från 15,8 M€ under 2023. Ökningen är 0,8 M€. Ökningen grundar sig på kostnadsökning och att lärcentret Brava nu används hela året.

Enheten fastigheter får inte använda de kapitalhyresinkomster som på årsnivå uppgår till 6,3 M€ för sin verksamhet.

Nya objekt i lokalbanken är Axxells lokaler som helhet, Iniö hälsoush och Hesburgers byggnad en del av året.

Lokalbankens kostnader uppgår till 0,31 M€, och ökar med 0,15 M€ på årsnivå.

Den interna budgeten för städning uppgår till 1,04 M€.

Budgeten ökar till följd av att lärcentret Brava används hela året.

Budgeten för städning minskar till följd av att Axxells lokaler på Vapparvägen, Sarlinska skolan och Paraistenseudun koulu faller bort från städvolymen.

Budgeten för lärcentret Brava uppgår totalt till 148 000 €. Budgeten ökar med 20 % på årsnivå, ökningen är 25 000 €. Som jämförelsevärde används budgeteringen för 2023 utan storstädningar. Inkomsterna från de interna hyrorna ökar med +3,0 %.

Som helhet uppgår budgeten för 2024 till totalt 1,1 M€, dvs. den ökar med 4,4 % på årsnivå.

Budgeten för lokalservice totalt uppgår till 17,8 M€, dvs. den ökar med 5,5 % eller 1,0 M€ på årsnivå.

Ansvarsområdet Vattentjänster

För vattentjänster är största utmaningen de sjunkande inkomsterna på grund av lägre vattenförbrukning årligen. Lägre inkomster men samma eller mer rörinfra och anläggningar att underhålla och driva är en utmanande ekvation samtidigt som kostnadsnivån ökar.

På grund av det ovannämnda och för att uppnå hållbar ekonomi och verksamhet för år 2024 kommer man vara tvungen att beakta en indexhöjning i vatten- och avloppspriser. För att balansera fördelningen mellan bruks- och grundavgifter borde höjningen riktas mest till grundavgifter eftersom fördelningen inte motsvarar realiteten hos vattentjänstverket. Utgångspunkten för avgifter är den att med grundavgiftsintäkt täcks fasta kostnader (underhåll av nätverk och anläggningar, service, reparationer, professionella tjänster, personal, kapital och finansieringskostnader). Bruksavgiftsintäkter ska täcka rörliga kostnader. Nu är det inte så och därav är vattentjänstverkets ekonomi ohållbar vid årligen sjunkande vattenkonsumtion. Bruksavgifterna har stått för ca 69 % av inkomsterna, grundavgifterna för ca 23 % och anslutningsavgifterna för ca 8 %. Eftersom största delen av utgifterna hos vattentjänster är fasta, borde också största delen av inkomsterna vara grundavgifter.

Saneringstakten för avloppsnätet är långsammare än genomsnittet i Finland (också genomsnittet i Finland är otillräckligt) och vi får ca 1 M m³/år dagvatten till avloppsnätet som renas i onödan. Sanering ger besparingar. Det finns inte anslag i driften för att underhålla nya bostads-/industriområden.

En halvtidspensionering minskar personalkostnaderna för ca 8 månader.

Sammantaget ser budget 2024 för tekniska stödtjänster för tillfället ut enligt följande, dock fattas ännu en del interna poster och budgeteringsarbetet fortsätter:

Tekniska tot (M€)

	E2023	R2024	Genomgång med ekonomi avd. B2024	Budgetläget 27.9.2023
Vattentjänster				
inkomster	4,2	4,51	4,2	4,2
utgifter	3,2	3,27	3,22	3,22
verks.bidrag	0,99	1,24	0,98	0,98
Teknik&Infra				
inkomster	0,46	0,46	0,67	0,68
utgifter	3,76	3,84	3,82	3,96
verks.bidrag	-3,30	-3,38	-3,16	-3,28
Lokalservice				
inkomster	16,73	18,63	17,80	17,80
utgifter	9,46	9,72	9,86	9,86
verks.bidrag	7,27	8,91	7,94	7,94
verks.bidrag TOT	4,962	6,766	5,764	5,643

Tekniska chefen och ansvarsområdescheferna redogör för tekniska stödtjänsters budget på mötet. Kompletterande material och preliminära investeringslistan presenteras på mötet.

Kompletterande material	Budgetförslag per ansvarsområde 3.10.2023 Preliminär investeringslista
Föredragande	Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Tekniska chefen och ansvarsområdescheferna presenterar en grov budgetöversikt för 2023. Sektionen tar del av informationen samt kommenterar preliminära investeringslistan. Paragrafen justeras direkt.
Beslut	Under diskussionens gång konstaterades gällande dagvattenavgiften som behandlades i föregående paragraf och som ingår i budgetförslaget att ifrågavarande inkomster och utgifter ska tas bort. Sektionen diskuterade även den föreslagna höjningen av vatten- och avloppsavgifter på 4,5 % och gav som vägledning att inkomsterna av grundavgifter får utgöra max 30 % av vattentjänstverkets totala inkomster. Förslaget godkändes. _____
Delgivning	Efter slutligt beslut: Ekonomichefen, förvaltningschefen, utbildningschefen